

KWIDZYN

Dla zwiedzających miasto, zabytki miasta stanowią cenne atrakcje turystyczne.

Zespół katedralno-zamkowy zbudowany w połowie XIV w. Trzynawa, murowana z cegły katedra wzniesiona została na planie wydłużonego prostokąta, o układzie gotyckim. Łączy się bezpośrednio od strony zachodniej z

zamkiem wybudowanym na planie kwadratu z dziedzińcem pośrodku oraz narożnymi wieżami. Do najcenniejszych i najciekawszych atrakcji architektury zamku należy unikalna na skalę europejską wieża latrynowa z 1384 roku, zwana Gdaniski em. Ustawiono ją ponad pięćdziesiąt metrów przed zachodnim skrzydłem zamku i połączono z nim długim, pięcioprzęsłowym gankiem. Wnętrze ganku kryte jest płaskim stropem belkowym i oświetlone z obu

stron małymi otworami. Zamek i katedra zachwycają swoim ogromem, gotyckimi wnętrzami, które pamiętają najdawniejsze dzieje i kryją tajemnice życia średniowiecznego. Obecnie w zamku mieści się Muzeum Zamkowe, w którym można podziwiać zbiory etnograficzne (prezentacja kultury materialnej regionu Dolnego Powiśla), rzemiosło artystyczne, zbiory historyczne, broń, zbiory przyrodnicze, narzędzia kar i tortur, rzeźba barokowa z terenu Pomorza, fauna i flora północnej Polski oraz zwierzęta egzotyczne. Warto zwiedzić muzeum zarówno ze względu na ciekawe zbiory jak i na wnętrza zamkowe. Zespół katedralno-zamkowy jest ważnym i prężnym ośrodkiem życia kulturalnego w Kwidzynie. Odbývają się w nim imprezy kulturalne, wystawy, koncerty, spotkania z twórcami i artystami.

Linki do zespołu katedralno-zamkowego w Kwidzynie: [zamek](#), [katedra](#)

- **Pałac Rejencji** ? położony w sąsiedztwie zamku, wybudowany w połowie XVIII wieku w stylu klasycystycznym przez gubernatora rosyjskiego. Rozbudowany dla potrzeb administracji pruskiej na siedzibę rejencji. Warto przyjrzeć się dolnej kondygnacji ozdobionej fryzem stiukowym ze scenami alegorycznymi nawiązującymi do antyku. Obecnie mieści się tu szkoła średnia.
- **Gmach Sądu Ziemskiego** - budowla została wzniesiona w XIX wieku w stylu klasycystycznym . Do budowy wykorzystano cegły z rozebranych skrzydeł zamkowych. Obecnie mieści się tu szkoła specjalna.
- **Kościół parafialny** ? wzniesiony w połowie XIX wieku z cegły w stylu neogotyckim, forma bazyliki starochrześcijańskiej z oryginalną dwuwieżową fasadą wschodnią.
- **Budynek Konsulatu Polskiego w Niemczech** ? zbudowany pod koniec wieku XIX z inicjatywy i częściowo z funduszy rodziny Sierakowskich. Obecnie mieści się tu przedszkole.
- **Gmach sądu** ? neogotycki, zbudowany według wzorów angielskich w II połowie XIX wieku
- **Gimnazjum Polskie** ? budynek wzniesiony w I połowie XX wieku. Było to jedno z dwóch gimnazjów polskich na terenie Niemiec przed wybuchem II wojny światowej. Obecnie mieści się w nim

Liceum Ogólnokształcące oraz Izba Pamięci ? Muzeum Szkolne z licznymi pamiątkami i zdjęciami z tamtego okresu

- **Dawne koszary** ? zespół budynków neogotyckich. Zbudowane w 2 połowie XIX wieku z czerwonej cegły na wzór gotyckiego zamczyska, obecnie koszary zagospodarowane są na instytucje publiczne, m.in. mieści się tam Urząd Gminy Kwidzyn oraz Kwidzyńskie Centrum Kultury.
- **Gmach Gimnazjum** ? gimnazjum klasyczne dla chłopców zbudowane w I połowie XIX wieku. Dwukondygnacyjne z jednoosiową fasadą. Obecnie Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 1
- **Zespół zabudowań - Miłosna** ? tereny rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie dawnego Stada Ogierów, jednorodny stylistycznie zespół zabudowań gospodarczych i mieszkalnych o bardzo ciekawej architekturze z początków XX wieku. Organizowane są tutaj najróżniejsze formy turystyki konnej.

To warto zobaczyć w powiecie

Opublikowano: wtorek, 06 lipiec 2010 14:57

Odwiedzając gminę Kwidzyn warto zwiedzić:

- **Biały Dwór** ? staropolski dwór obronny zbudowany w XVI w., pięknie położony na wzniesieniu, z którego rozciąga się wspaniały widok na pradolinę Wisły. Obecnie znajduje się w nim wspaniale odrestaurowany hotel z restauracją i stylową kawiarnią w podziemiach. Piękne wnętrza, ciekawe elementy architektury, stare meble, elegancki wystrój i gustowne dekoracje wnętrz uprzyjemniają pobyt. Obiekt cieszy się dużą popularnością szczególnie wśród turystów zagranicznych.
- **Brachlewo** ? wieś położona przy trasie Kwidzyn ? Malbork, ok. 12 km od Kwidzyna. W miejscowości, nad jeziorem Jerzewo, znajduje się ośrodek letniego wypoczynku z polem namiotowym, kempingiem, domkami letniskowymi, małą gastronomią, plażą strzeżoną, pomostami i zjeżdżalnią. Ośrodek jest popularnym miejscem letniego wypoczynku. W niedalekim sąsiedztwie ośrodka znajduje się Zielona Szkoła, gdzie w ciągu roku odbywają się zajęcia ekologiczne dla dzieci. Szkoła jest bardzo dobrze wyposażona i posiada bardzo dobre warunki noclegowe. Poza zajęciami szkolnymi, gospodarze obiektu chętnie udostępniają miejsca noclegowe turystom.
- **Górki ? Dwór z XVIII w.** z parkiem przypałacowym. W 1920 r. w czasie podróży po terenach plebiscytowych przebywali tam Stefan Żeromski i Jan Kasprówicz. Pałac został wyremontowany i przywrócony do dawnego

wyglądu i użytkowania dzięki inicjatywie władz miasta Kwidzyna (fot. Józef Sikorski).

To warto zobaczyć w powiecie

Opublikowano: wtorek, 06 lipiec 2010 14:57

- **Janowo** ? kościół neogotycki z lat 1867–1872 zbudowany z cegły z cmentarzem przykościelnym. Warto skorzystać z przeprawy promowej do Gniewu, gdzie można zwiedzać zamek gotycki i uczestniczyć w wielu imprezach związanych z życiem średniowiecznym i turniejach rycerskich. Przeprawa promem przez Wisłę jest niewątpliwą atrakcją turystyczną. Jest to coraz rzadziej spotykana forma przeprawy rzecznej w Polsce. W Janowie można również zobaczyć ~~pomnik – miejsce upamiętniające 80 rocznicę Plebiscytu na Powiślu~~ oraz izbę pamięci w szkole.
- **Korzeniewo** ? przeprawa promowa przez Wisłę do miejscowości Opalenie. Nad brzegiem Wisły zachowane drewniane budynki po przedwojennych placówkach wojskowych i celnych. Korzeniewo znajduje się w odległości ok. 5 km od Kwidzyna i ze względu na dogodne i atrakcyjne położenie jest częstym miejscem organizacji festynów, imprez kulturalnych i rekreacyjno-sportowych
- **Licze** ? niewielka miejscowość położona na trasie Kwidzyn ? Prabuty. Warto zatrzymać się tutaj by zobaczyć i zwiedzić murowany dwór z 1664 roku. Zbudowany z cegły palonej,

wzorowany na holenderskim. Założony na planie prostokąta. Ciekawe elementy architektoniczne, gzymsy z drewna dębowego, detale z ornamentalne z piaskowca. W hallu drewniany strop malowany z inskrypcjami opiewającymi uroki życia doczesnego. Bogato rzeźbiona klatka schodowa. Posadzka marmurowa o układzie szachownicowym. Dwór jest własnością prywatną. Po wcześniejszym umówieniu się z gospodarzami istnieje możliwość zwiedzania. Warto odwiedzić to miejsce. Gospodarze bardzo oryginalnie i ciekawie urządzili pomieszczenia dworskie. Warto również pospacerować po przydworskim parku, gdzie spotkać można niespotykane i rzadkie gatunki drzew i krzewów ozdobnych.

- **Lipianki** ? dworek parterowy z 1853 roku.
- **Pastwa** ? kościół neogotycki.
- **Piekarniak Młyn** ? znajduje się niedaleko Kwidzyna nad rzeką Liwą. Nazwa pochodzi od młyna szkoleniowego z XVII w., w którym szkołą się uczniowie Technikum Młynarskiego. Dawniej wody Liwy wykorzystywano do poruszania młyna zaś dzisiejszy młyn posiada turbiny o napędzie elektrycznym. Na rzece znajduje się śluza a przy niej ?wodospad?. W sąsiedztwie młyna i zabudowań są piękne okazy starych drzew pomnikowych: dęby, lipy i białodrzew. Okolica bardzo ładna, ciekawe widoki i urozmaicona przyroda. W tych okolicach można spotkać kajakarzy płynących rzeką Liwą
- **Rakowiec** ? miejscowość położona na trasie Kwidzyn ? Prabuty. Przejeżdżając przez Rakowiec warto zatrzymać się na chwilę by wejść do murowanego z cegły gotyckiego kościoła. Kościół jednonawowy z masywną kwadratową wieżą od wschodu i kruchtą od zachodu. W nawie sklepienie kolebkowe. Za ołtarzem trzy płyty nagrobne z XVII wieku. Dwie kropielnice granitowe z XV i XVI wieku. Skręcając w kierunku dawnej stacji kolejowej można dojechać do zabytkowego dworku myśliwskiego, w którym obecnie

mieści się przytulny pensjonat. Położenie z dala od zabudowań wiejskich, w sąsiedztwie lasów. Wspaniałe miejsce cichego i spokojnego wypoczynku. Gospodarze dworku oferują również przejażdżki konne i naukę jazdy konnej.

- **Szadowo** ? przepięknie położona osada położona ok. 15 km od Kwidzyna, bardzo popularne miejsce sobotnio-niedzielnego wypoczynku mieszkańców miasta i okolic. Przepływa tutaj rzeka Liwa tworząc rozlewisko z wysokimi, porośniętymi drzewami brzegami. Niegdyś była w tym miejscu ulokowana wieś, wybudowano młyn i tartak. Obecnie zachował się młyn z zabudowaniami gospodarczymi. Budowla starego młyna o bardzo ciekawej architekturze, zachowana w dobrym stanie, jego położenie wśród lasów i przepływająca rzeka tworzą wspaniałe miejsce, które koniecznie trzeba odwiedzić. Nad rozlewiskiem przygotowane jest miejsce parkingowe, miejsca na grillowanie i ognisko, zadaszone ławy i stoły. W tym miejscu, w lecie organizowane są liczne spływy i pikniki kajakowe. Przebiega tędy szlak pieszy zielony ? Napoleoński.
- **Tychnowy** ? wieś położona przy trasie Kwidzyn ? Malbork, niedaleko od Kwidzyna. Można zatrzymać się tutaj by wejść do Kościoła parafialnego z XIV wieku, którego wieża i kruchta pochodzą z 1869 roku. Sklepienie wnętrza gwiaździste z żebrem przewodnim. U nasady sklepienia wsporniki kamienne przedstawiające kartusze herbowe polskich rodów. Ołtarz główny z XVIII wieku. Dwa ołtarze boczne z lat 1840 i 1853. Ambona z XVIII wieku, bogato zdobiona malowidłami. Chór muzyczny z około XVIII wieku, wsparty na dwóch kolumnach stiukowych, polichromowanych. Przy kościele cmentarz. We wsi i najbliższych okolicach znajdują się gospodarstwa agroturystyczne, oferujące tanie noclegi w bardzo ładnych i przytulnych gospodarstwach, położonych od miasta zaledwie o kilka kilometrów.

PRABUTY ? miasto i gmina

Prabuty to prawie 14-tysięczne miasto i gmina położone w granicach powiatu kwidzyńskiego, na zachodnich obrzeżach Pojezierza Iławskiego, na terenie historycznego Powiśla. Razem z gminą tworzą obszar ponad 19 tys. ha. Prabuty to miasto o bogatej, wywodzącej się ze średniowiecza historii, w którym pod koniec XIII wieku rozpoczęto budowę zamku i założono osadę. Zamek w połowie XIV wieku stał się jedną z najwspanialszych rezydencji biskupów w państwie krzyżackim. Miasto otaczał pas murów obronnych, wzmocnieniem fortyfikacji były połączone ze sobą jeziora: Liwieniec i Młyńskie, które w XVIII w. zostało osuszone. Dzisiaj niestety nie możemy oglądać już wspaniałego zamku. ~~Pozostały jedynie resztki fundamentów, piwnice zachodniego skrzydła o krzyżowo-żebrowych sklepieniach wspartych na filarach oraz mury obronne.~~ Warto jednak zaplanować sobie krótki spacer po mieście i zwiedzić kilka urokliwych miejsc i ciekawych zabytków.

- Średniowieczne założenie lokacyjne pochodzące z końca XIII wieku, z dwiema głównymi ulicami, zbiegającymi się przy bramach tworzącymi w środku miasta kwadratowy rynek.
- **Gotycka Brama Kwidzyńska** z resztką fundamentów murów obronnych z XIV wieku, stanowiące ślady dawnych umocnień obronnych. W XVIII w. użytkowana była jako skład prochu i areszt.
- **Katedra** usytuowana po zachodniej stronie rynku, zbudowana w

latach 1310 ? 1330 na wzór katedry kwidzyńskiej, z potężną wieżą umieszczoną przy prezbiterium. Spalona po II wojnie światowej została odbudowana w latach 80-tych XX w.

- **Dawny Kościół Polski** ? wybudowany na przełomie XIV/XV wieku jako kaplica zamkowa. Położona była poza murami miasta z którym łączył ją arkadowy ceglany most. Wewnątrz zachowała się drewniany polichromowany strop. Obecnie izba pamiątek mieszcząca zbiory i eksponaty z czasów wojny, pamiątki, zdjęcia, stare zegary, numizmaty, zbiory sztuki ludowej i przedmioty kultury materialnej.

- **Zabytkowe wodociągi** z początku XVIII wieku doprowadzające wodę do miasta od strony jeziora Młyńskiego w sklepionych korytarzach pod rynkiem.
- **Neogotycki kościół parafialny z XIX wieku.**
- **Fontanna** usytuowana na rynku stanowi ciekawy element architektoniczny miasta. Znajduje się w Prabutach od 1929 roku. Zbudowana w 1900 roku stała na jednym z centralnych placów Berlina. W czasie rozbudowy miasta przeszkadzała i władze Prabut sprowadziły ją do miasta i ustawiły w jego centrum. Bogato zdobiona, z ciekawymi detalami architektonicznymi, charakterystyczne postaci lwów zdobiące fontannę. Pierwotnie stała na niej rzeźba rycerza Rolanda, którą niestety skradziono.

Na terenie gminy Gardeja warto odwiedzić kilka niezwykle ciekawych miejsc i obiektów zabytkowych.

- **Czarne Dolne** ? miejscowość położona nad jeziorem Czarne, kościół parafialny z XIV wieku, usytuowany na dawnym grodzisku słowiańskim.
- **Klasztorek** ? ślady osadnictwa ze słowiańską kulturą materialną sięgającą X wieku, nad jeziorem Klasztorne ośrodek wypoczynkowy.

- **Klecewo** ? miejscowość położona nad jeziorem Klecewskim, nad którym znajduje się zespół pałacowo-parkowy. Pałac z XVII wieku został przebudowany w drugiej połowie XIX wieku. Neorenesansowa rezydencja, murowana z cegły, prostokątna, z trzyarkadowym portykiem. Po obu bokach ryzality i spiczaste wieże. Elewacje bogato zdobione herbami wykutymi w kamieniu. Warto obejrzeć również spichlerz z XVIII wieku. We wsi zwraca uwagę kuźnia i ciekawa zabudowa pochodząca z XIX wieku.
- **Nowa Wioska** ? niewielka wieś o architekturze podporządkowanej istniejącemu zespołowi rezydencjonalnemu. Okazały folwark z XVIII-wiecznym pałacem, zabudowaniami gospodarczymi, stajniami i budynkami mieszkalnymi o bardzo ciekawej architekturze od lat pełni funkcję stadniny koni. Na uwagę zasługuje budynek tzw. Starego Klasztoru z I połowy XVIII wieku, dawna Stajnia Wyjazdowa z połowy XIX wieku, ciekawy i rzadki przykład spichlerza ryglowego z I połowy XVIII wieku. W drugiej połowie XIX wieku pałac został przebudowany na wzór pałacu francuskiego. W głównym korpusie zachowano części dawne. Murowany z cegły,

otynkowany, jednopiętrowy. Od strony parku czytelna pierwotna dziesięcioosiowa elewacja, pośrodku trzyosiowy półokrągły ryzalit nakryty półkopiłą. Po pożarze pod koniec lat 50-tych, pałac został przebudowany. Cały kompleks usytuowany jest w pięknym, XVIII-wiecznym parku z wieloma okazami drzew pomnikowych. Stąd niedaleko jest nad jezioro Klasztorne, gdzie znajduje się ośrodek wypoczynkowy, kąpielisko i wypożyczalnia sprzętu pływającego.

- **Trumieje** ? kościół parafialny z XIV wieku, zbudowany z kamienia i cegły. Przebudowany w XVI wieku. Wnętrze kościoła i zakrystii kryte stropem kolebkowym.